

2. Ціннісне ставлення до природи є важливою передумовою формування екологічної культури особистості. Воно сприяє розвитку у дітей усвідомленого та відповідального підходу до природи.

3. Формування такого ставлення вимагає залучення когнітивного, емоційного та практичного компонентів. Діти повинні не лише здобувати знання про природу, але й переживати позитивний емоційний досвід у процесі взаємодії з нею.

Таким чином, формування ціннісного ставлення до природи забезпечує гармонійний розвиток особистості дитини та її екологічну свідомість.

Практичні завдання педагога включають створення умов для активного ознайомлення дітей із природою через інтеграцію знань, емоційних вражень і практичних дій. Це сприятиме розвитку екологічної свідомості та відповідального ставлення до довкілля.

### **Список використаних джерел**

1. Загородня Л. Дитина в природному довіллі: впроваджуємо оновлений БКДО. *Дошкільне виховання*. 2021. № 6. С. 3-9.

2. Левківська Г. Виховуємо любов до природи. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2015. № 5. С. 60-65.

3. Лисенко Н. В. Еко-око: дошкільник пізнає світ природи: навчально-методичний посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : ВД «Слово», 2015. 352 с.

**Олена Турчак,**  
*студентка магістратури спец. 012 «Дошкільна освіта»*  
*Науковий керівник – к. пед. н., доц. Лілія Мельничук,*  
*ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний*  
*університет імені акад. С. Дем'янчука»*

## **ВЗАЄМОДІЯ ЗДО І БАТЬКІВ З ЛОГІКО- МАТЕМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Актуальною проблемою оновлення системи математичного розвитку дітей дошкільного віку є конструювання нетрадиційного

змісту, форм і методів навчання й виховання, що забезпечують розвиток у кожної дитини пізнавальних здібностей і особистісних якостей. Характер і ефективність такого математичного розвитку в дошкільному віці стає фактором успішності подальшого навчання математики в школі.

Досягнення позитивного результату сформованості логіко-математичного розвитку здійснюється вихователями в освітньому процесі в умовах ЗДО через організацію різних видів дитячої діяльності. Але для того, щоб дитина змогла опанувати математичні знання, вміння і навички в повному обсязі, необхідна участь батьків, включення їх у процес розвитку дитини [3].

Проблема формування усвідомленого батьківства знаходиться в полі зору багатьох сучасних науковців (Т. Алексєнко, Т. Бахуташвілі, А. Кокоевої, А. Кузьмінського, І. Кульчицької, В. Омеляненка, Є. Сорокіної, О. Хартман, С. Щербакової), які наголошують, що вдосконаленню сімейного виховання значною мірою сприяє діяльність вихователів закладу дошкільної освіти, спрямована на підвищення педагогічної культури батьків.

У сучасних умовах координацію виховних дій сім'ї покладено на заклад дошкільної освіти і від того, як організована і реалізована робота з батьками дітей значною мірою залежить успішність освітнього процесу у ЗДО. Важливим завданням є широке залучення батьків, усіх дорослих членів сім'ї до співпраці з педагогічним колективом, до активної участі у житті закладу дошкільної освіти, групи дітей. Встановлення і підтримання педагогічної співдії «діти – батьки –педагоги» необхідно вибудовувати на принципах взаємоповаги, довіри, відповідальності та рівноправному партнерстві. Основою такої співпраці має стати єдність у ставленні до дитини як до найвищої цінності. Останнім часом спостерігається певне звуження цього аспекту діяльності освітнього закладу і вихователя, самоусунення педагогічних колективів від роботи з сім'ями дітей [4].

Метою окреслених тез є теоретичне обґрунтування значення педагогічної взаємодії ЗДО та сім'ї у логіко-математичному розвитку дітей дошкільного віку.

З цією метою педагогам необхідно проводити з батьками індивідуальні та групові консультації, бесіди, оснащувати інформаційні стенди, писати пам'ятки на теми: «Що дитина навчилася на заняттях у дитячому садку» з логіко-математичного розвитку. Регулярно проводити збори та семінари з батьками на теми: «Як правильно розвивати математичні уявлення дітей дошкільного віку». У групах можна оформити «Куточок для батьків», де розміщені матеріали щодо логіко-математичного розвитку у дітей.

Відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти в групах має бути створене розвивальне предметно-просторове середовище з урахуванням принципу інтеграції освітніх галузей та відповідно до вікових особливостей дітей. Тому інформацію з логіко-математичного розвитку дітей можна викласти на сайті закладу дошкільної освіти.

Коли заклад дошкільної освіти та сім'я працюють разом, батькам необхідно систематично відвідувати заняття, щоб бачити досягнення своєї дитини. На заняттях з логіко-математичного розвитку педагог може надати батькам можливість освоїти деякі методичні прийоми формування у дітей елементарних математичних понять. Після заняття потрібно обговорити з батьками, що слід перенести на практику сімейного виховання, які методи можна використовувати в індивідуальній роботі з дитиною вдома [3, с. 7].

На заняттях педагогу необхідно використовувати різні форми, такі як бесіда, гра, розповідь, розгадування загадок, запам'ятовування віршів, ігрові вправи та пояснення дорослого. Педагог на заняттях організовує практичні дії самих дітей, такі як: накладання, прикладання, лічба, вимірювання, розрізання, дизайн та інше. У результаті в дитини розвиваються знання про те, що навколишній світ наповнений різноманітними предметами, рухами та звуками [1, с. 13].

Здобувати знання з математики дитина повинна не лише на заняттях з логіко-математичного розвитку в ЗДО, але і зі свого повсякденного життя, зі спостережень за явищами навколишнього світу. Тут перше місце виходить сім'я дитини. Тут необхідною є

допомога батьків, які бажають зробити свій внесок у розвиток та виховання своєї дитини.

Педагог ЗДО розробляє та пропонує батькам методичні рекомендації щодо формування математичних уявлень дитини в умовах сімейного виховання. Акцентуючи увагу на тому, що виконання будь-яких завдань завжди має починатися з пропозиції: «Ходімо гратися?». Обговорення завдань має починатися, коли дитина не дуже схвильована і не зайнята цікавим завданням: адже їм пропонують гратися, а гра – справа добровільна! Батьки можуть виділити своїй дитині небагато часу: дорогою до дитячого садка чи додому, на кухні, на прогулянці і навіть у магазині, коли одягається на прогулянку тощо.

Вони повинні завжди звертати увагу дітей на форму різних об'єктів у навколишньому світі, на їхню кількість. Наприклад, двері прямокутні, плити круглі, стіл квадратний, а годинник трикутний. Запитувати у дитини, які у них парні органи: дві руки, дві ноги, два вуха, два очі, дві ноги, два лікті, нехай дитина їх покаже. Потім ті, що по одному: один рот, один ніс, один лоб тощо. По дорозі до дитячого садка або додому розглядати дерева та чагарники (вище-нижче, товще-тонше) [3].

Коли дитина малює або розфарбовує, батьки можуть запитати її про довжину олівців, крейди, фломастерів, ручок, порівняти їх за розміром (довжиною, шириною), щоб дитина в житті вживала такі слова, як довгий-короткий, широкий-вузький (бантики, місток, шарфики, потічок, наприклад), високий-низький (шафа, стілець, стіл, крісло); товщі-тонші (рулет, сосиска, палиця). Важливо, щоб ці слова дитина використовувала у своїй лексиці, оскільки, як свідчить практика, дітьми старшого дошкільного віку вживаються лише слова «великий-маленький» [2].

Під час читання художньої літератури слід звертати увагу дітей на характерні риси звірів (у лисички – довгий хвіст, короткі вухка; у хлопчика – дві ноги, а у цуценяти – чотири лапи, у лося роги більші, ніж у барана). Доцільно пропонувати дітям порівнювати все довкола за величиною.

Є багато ситуацій, коли батьки отримують можливість повідомити нову інформацію та визначити рівень математичних

знань та навичок, наявних у їхніх дітей. Наприклад, коли мама (бабуся) готує обід на кухні, а дитина знаходиться поруч із нею, варто звернутися до дитини з проханням: «Дай мені найбільшу морквину, і ще одну маленьку. Ось, дякую!» При цьому дорослий вголос інтонацією виділяє слова один, великий, маленький. Дитині подобається така співпраця із дорослим. Саме таке вміння батьків допоможе їхнім дітям набувати знань про розміри предметів [4].

Вирушаючи з дитиною на прогулянку, батьки можуть просити її взяти з собою улюблену іграшку, але на вулиці холодно, тому потрібно підібрати одяг не лише для себе, а й своєї іграшки відповідно до її розміру. Прогулюючись парком, батьки можуть розповідати своєму малюкові про довжину і ширину доріжок: по широкій доріжці зручно ходити пліч-о-пліч і не заважати зустрічним людям, а по вузькій – краще йти один за одним, по одному. Гуляючи у сквері, також можна звернути увагу на те, яке дерево високе, а яке низьке. Розглядаючи на вулиці чи малюнку будиночки, дитина дає характеристику розмірів вікон, дверей. Прогулюючись берегом річки, звернути увагу дитини на каміння: – «Подивися, який гарний камінь?» – «Скільки каміння ти знайшов?» – «Один». «Подивися скільки їх на березі!» – «Багато».

У процесі прогулянки можна пограти з дитиною в наступні ігри.

«Веселі кулі».

Поняття просторового розташування предмета легко зрозуміти в грі з м'ячами: м'яч підкинути над головою (зверху), м'ячик покласти біля ніг (знизу), взяти праворуч (праворуч), ліву руку (ліворуч), прокотити м'яч вперед-назад. Дія навчається багатьом важливим поняттям набагато краще.

«Скільки предметів у руці».

У грі можуть брати участь два і більше гравці. Батьки можуть підібрати певну кількість предметів, не більше 10 (це можуть бути шишки, цукерки, маленькі іграшки, гудзики, камені та ін.), і розповісти дітям, скільки предметів у них всього. Потім за спиною розкласти предмети в обидві руки та просити дитину назвати, скільки іграшок та в якій руці.

Гра «Чарівні фігури».

На столі викладені безладно геометричні фігури (кола, квадрати, трикутники, прямокутники) різних кольорів і розмірів. Батьки запитують: Хто побачив великий трикутник? А хто знайшов маленький червоний кружечок? І так далі. Дитина, якщо правильно і швидше за тата і мами, знаходить геометричну фігуру, отримує фішку, в кінці гри підраховують кількість фішок. У кого більша кількість, той перемагає та отримує солодкий приз [4].

Отже, батьки зобов'язані щодня знаходити різні можливості для логіко-математичного розвитку дітей. Логіко-математичний розвиток дитини в ЗДО і в сім'ї здійснюється під керівництвом дорослих поступово, в процесі засвоєння систематичних занять, спрямованих на ознайомлення з кількісними, просторовими, тимчасовими відношеннями. Заняття можуть проходити у формі гри, бесіди, оповідань і пояснень дорослого, а також організації практичних дій самих дітей (накладання, прикладання, вимірювання, вирізання, конструювання, лічба, штрихування та ін.) У результаті цього в дитини формуються знання про те, що навколишній світ наповнений безліччю звуків, рухів, предметів. Всі ці множини відрізняються за своєю природою, кількістю, формою, розміром, розташуванням у просторі. Чим точнішими, повнішими сформулюються ці знання у дітей, тим успішнішими вони будуть у школі.

### **Список використаних джерел**

1. Баглаєва Н. Логіко-математичний розвиток дітей дошкільного віку: шляхи оптимізації. *Палітра педагога*. 2002. № 2. С. 12-14.
2. Брежнева О. Г. Математичний розвиток дошкільників: теорія і технологія. Монографія. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2018. 481 с.
3. Долинна О., Низковська О. Батьки в дошкільному закладі: споживачі та гості чи партнери-однодумці? *Дошкільне виховання*. 2007. № 1. С. 6-8.
4. Овдій Л., Д'яченко Т., Коган Л. На порозі школи: співпраця з батьками. *Вихователь методист дошкільного закладу*. 2014. № 5. С. 49-52.